

Лавренко Олена Олександрівна,
вчитель української мови та літератури,
зарубіжної літератури
закладу загальної середньої освіти
Бахмутського навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа I-III ступенів № 11 –
багатопрофільний ліцей»
Бахмутської міської ради
Донецької області

Путівник маршрутами творчості Ольги Кобилянської.

Новела «Valse melancholique» (Меланхолійний вальс)

Анотація

Завдання «Путівника маршрутами творчості Ольги Кобилянської. Новела «Valse melancholique» (Меланхолійний вальс)» відповідають ключовим вимогам Концепції «Нова українська школа», де зазначено, що місія Нової школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти й можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем та учнем.

Матеріали, підготовлені з урахуванням вікових особливостей підлітків, допоможуть розвинути учням їх комунікативну компетентність під час індивідуальних виступів, обговорення в діалогічних парах і групових дискусіях.

Ця розробка може бути використана вчителями української літератури шкіл різних типів, керівниками педагогічних спільнот, викладачами та студентами закладів вищої освіти під час вивчення творчості Ольги Кобилянської.

Бахмутський навчально-виховний комплекс
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 – багатoproфільний ліцей»
Бахмутської міської ради Донецької області

*Віртуальна виставка
«Золоте слово зворушливого серця:
творчість Ольги Кобилянської.
Інноваційні підходи до вивчення творчості»
до 160-річчя від дня народження Ольги Кобилянської*

Путівник маршрутами творчості Ольги Кобилянської. Новела «*Valse melancolique*» (Меланхолійний вальс)

Автор робочого зошита -
учитель української мови та літератури,
зарубіжної літератури закладу
загальної середньої освіти
Бахмутського навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 –
багатoproфільний ліцей»
Бахмутської міської ради Донецької області
Лавренко Олена Олександрівна

м. Бахмут, 2023

Путівник маршрутами творчості Ольги Кобилянської. Новела "*Valse melancholique*" (Меланхолійний вальс)

*(збірка завдань, які допоможуть учням розвивати комунікативну
компетентність під час індивідуальних виступів,
обговорення у діалогічних парах, групових дискусіях)*

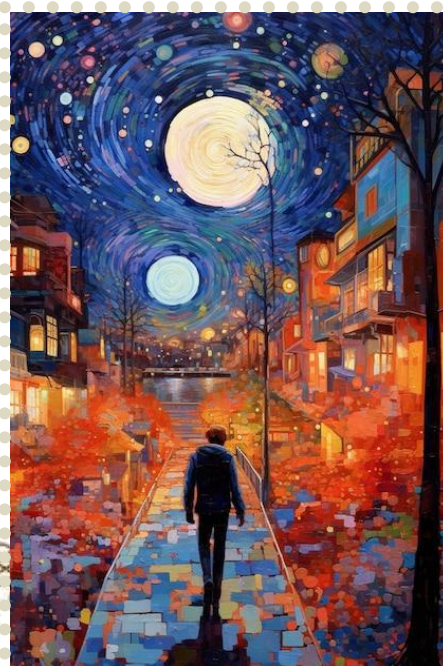
Зверніть увагу, що буквально **Путівник** (або *gid*) – це друкований, електронний або аудіовізуальний довідник по якому-небудь місту, історичному місці, музеї, туристичному маршруті. Використовуються туристами для кращого орієнтування в незнайомій місцевості. Композиція путівника часто підпорядкована рекомендованим маршрутами огляду визначних пам'яток описуваної місцевості.

Пропонуємо за допомогою уявного **Путівника**:

- опрацювати текст новели **О. Кобилянської** «*Valse melancholique*»,

виконуючи завдання за маршрутами:

1. «Енциклопедія жіночої душі»,
2. «Музика + О.Кобилянська»,
3. «Афоризми... про що вони»,
4. «Загадка «Меланхолійного вальсу»,
5. «Карта персонажів»,
6. «Шукаємо підтекст»,
7. «Музика життя»,

8. «Філософія суспільних явищ»,

9. «Я – ти висловлювання»,

10. «Малюю музику»,

11. «Маю думку...»;

- спробувати зрозуміти письменницю, яка майстерно розглядає філософію жіночого самовираження, допомагає читачам з'ясувати роль музики як невід'ємної складової своєї авторської ідейно-естетичної свідомості;

- допомогти відповісти на запитання, які хвилюють не одне покоління людей;

- виконати завдання, використовуючи різні типи діалогу:

Функціональний тип діалогу	Характеристика типів діалогу
1. Діалог-розпитування	▪ Розпитування одностороннє чи двостороннє. ▪ Розвиває ініціативність обох партнерів.
2. Діалог-домовленість	▪ Використовується при вирішенні співрозмовниками питання про плани та наміри.
3. Діалог-обмін враженнями (думками)	▪ Розвиває власне бачення учнів певних подій, явищ, предметів. ▪ Співрозмовники висловлюють свою думку, наводять аргументи для доказу, погоджуються з точкою зору партнера або спростовують її. ▪ Ініціатива ведення діалогу – двостороння.

4. Діалог-дискусія

- Розвиває у співрозмовників прагнення виробити певне рішення дійти певних висновків, переконати один одного в чомусь.
- Використовуються невербальні засоби, мовленнєві кліше, слова для підтримки розмови.

Настанови щодо слідування маршрутами:

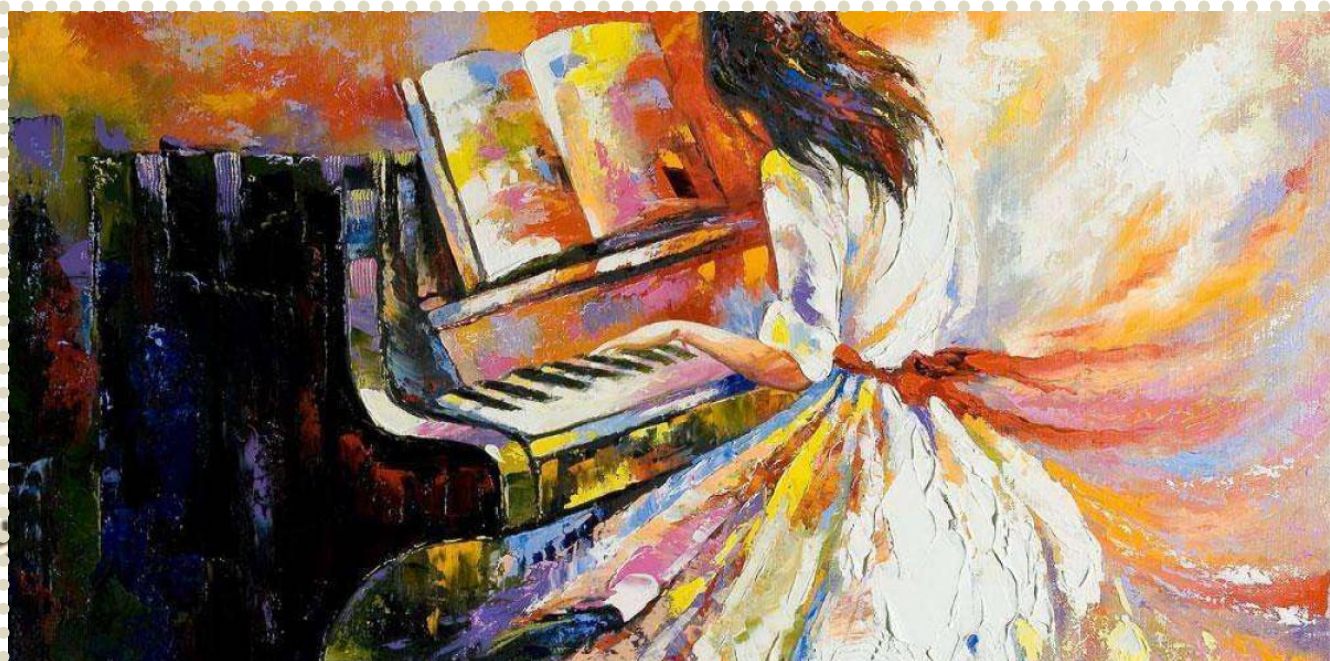
1. Прочитайте уважно новелу Ольги Кобилянської «Valse melancholique».
2. Не забувайте, що завдання ви будете виконувати по-різному (індивідуально, в парах, групах).
3. Опрацюйте завдання, дайте відповіді на запитання спочатку самостійно.
4. Намагайтесь висловлюйте свої думки, дотримуючись правил ведення діалогічного спілкування.
5. Працюйте активно.
6. Досліджуйте, аналізуйте, розмірковуюйте, аргументуйте, діліться своїми судженнями.

Маршрут №1. **«Енциклопедія жіночої душі»**

Проведіть дослідження біографії письменниці та доведіть
або спростуйте твердження української письменниці
Соломії Павличко, яка писала, що Ольга Кобилянська
створила цілу енциклопедію жіночої душі

(використовуйте діалог-розпитування)

Для
нотаток

Маршрут №1.
«Енциклопедія жіночої душі»

Blank lined area for notes.

Маршрут №2. **«Музика + О.Кобилянська»**

Доведіть, що твір Ольги Кобилянської «Valse melancholique» є автобіографічним (через призму твердження польського письменника Яна Парандовського: «Розказати про себе іншим – це значить вибратися з самого себе, розірвати кайдани власного буття, позбутися мук самотності..., поділитися, нарешті, з іншими своєю неповторністю»)
(використовуйте діалог-розпитування)

*Для
нотаток*

**Маршрут №2.
«Музика + О.Кобилянська»**

Маршрут №3. «Афоризми.... про що вони»

Обґрунтуйте свою відповідь, пояснюючи афоризми:

Без творчості – нема життя. *П.Тичина*

Музика запалює весь світ, дає душі крила.

Сприяє льоту уяви. *Платон*

Я шаліла внутрішньо від музики. *О.Кобилянська*

(використовуйте діалог-дискусію)

Дорогі учні! Ваша подорож маршрутом за новелою

Для
нотаток

Маршрут №3.
«Афоризми.... про що вони»

Маршрут №4.
«Загадка «Меланхолійного вальсу»»

Проведіть дослідження загадковості
Шопенівського етюд у творі.
(використовуйте діалог-домовленість)

*Для
нотаток*

**Маршрут №4.
«Загадка «Меланхолійного вальсу»»**

Маршрут №5.

«Карта персонажів. Милі пані....»

Вчителька, має традиційні погляди на життя, виходить заміж, стає хорошою матір'ю, господинею. Вміє любити людей, хоче приносити користь іншим, глибоко сприймає все духовне. Типова українська жінка, має любляче серце. Горда духом. Втілення доброти і лагідності, готова «обійняти весь світ». Здатна оцінити таланти подруг, розуміє причину смерті та нещастя дівчат.

Малярка, артистка, має витончений, вишуканий внутрішній світ, не сприймає всього потворного, приземленого і буденного. Живе лише високим мистецтвом, у всьому шукає красу. З погордою ставиться до простаків, жінка-інтелектуалка, феміністка. Пристрасна, невірноважена і вольова, мріє про Італію, де зосереджені незрівнянні витвори мистецтва.

Натура творча, неординарна, емоційна, духовно багата. Відчуває музику, висловлює свої емоції через неї. Не терпить фальші, зради, обману. Вся у світі мистецтва. Обдарована творча натура, яка прагне стати піаністкою. Мрії

*Для
нотаток*

***Маршрут №5.
«Карта персонажів. Милі пані...»***

Маршрут №6.
«Шукаємо підтекст»

Випишіть цитати з новели, які мають прихований, внутрішній зміст. Зробіть висновок та поділіться з однокласниками
(використовуйте діалог-обмін думками)

*Для
нотаток*

**Маршрут №6.
«Шукаємо підтекст»**

Маршрут №7. **«Музика життя»**

Розкрийте ідейний зміст репродукції картини О. Новаківського «Музика», використовуючи текст новели. Визначте ті образотворчі виразні засоби, деталі, за допомогою яких автор домагається художньої виразності, передає основний зміст літературного твору; відзначте ті риси, деталі, штрихи в образі героя, які переносяться письменницею у текст, а художником в ілюстрацію. Аргументуйте свою відповідь цитатами з тексту

(використовуйте діалог-

Для
нотаток

Маршрут №7.
«Музыка життя»

A large, light gray rectangular area with rounded corners, containing horizontal lines for writing notes.

Маршрут №8. **«Філософія суспільних явищ»**

Спрогнозуйте ситуацію в реальному житті, яка може викликати подібний стан людини за новелою Ольги Кобилянської «Valse melancolique»
(використовуйте діалог-обмін враженнями)

*Для
нотаток*

**Маршрут №8.
«Філософія суспільних явищ»**

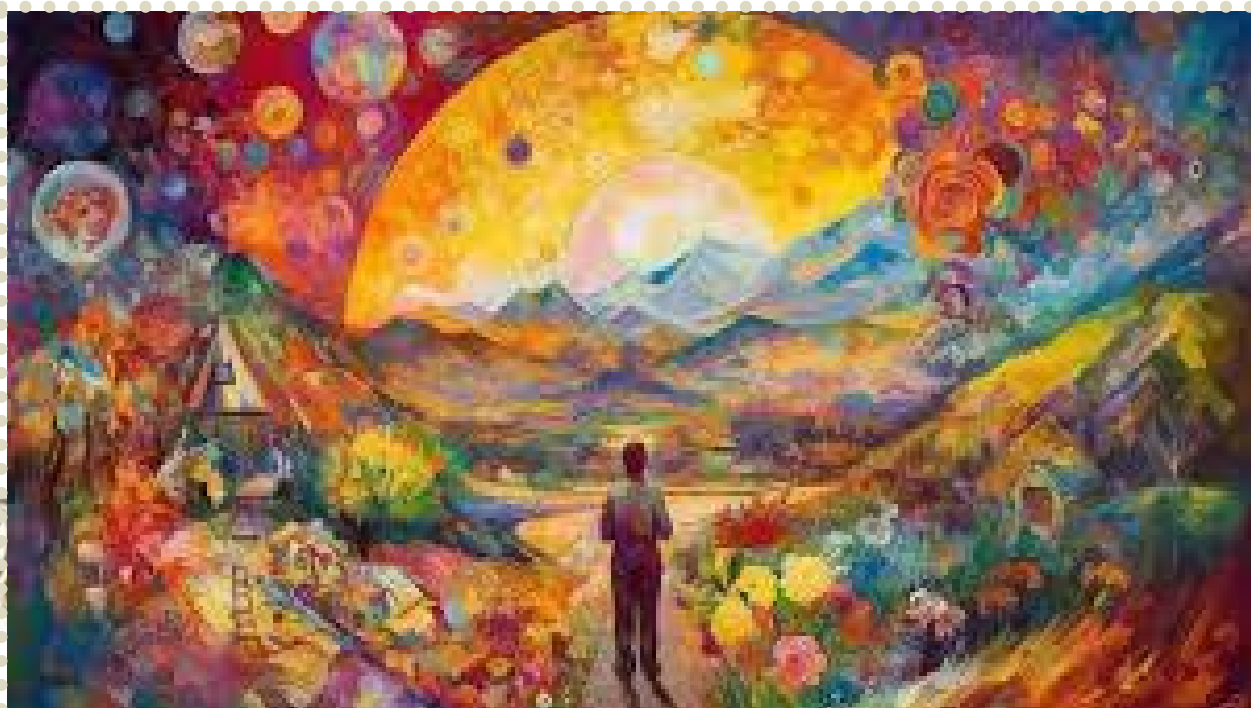
Маршрут №9.

«Я – ти висловлення»

Складіть «Я – ти висловлення» до новели Ольги Кобилянської «Valse melancholique» за допомогою формули:

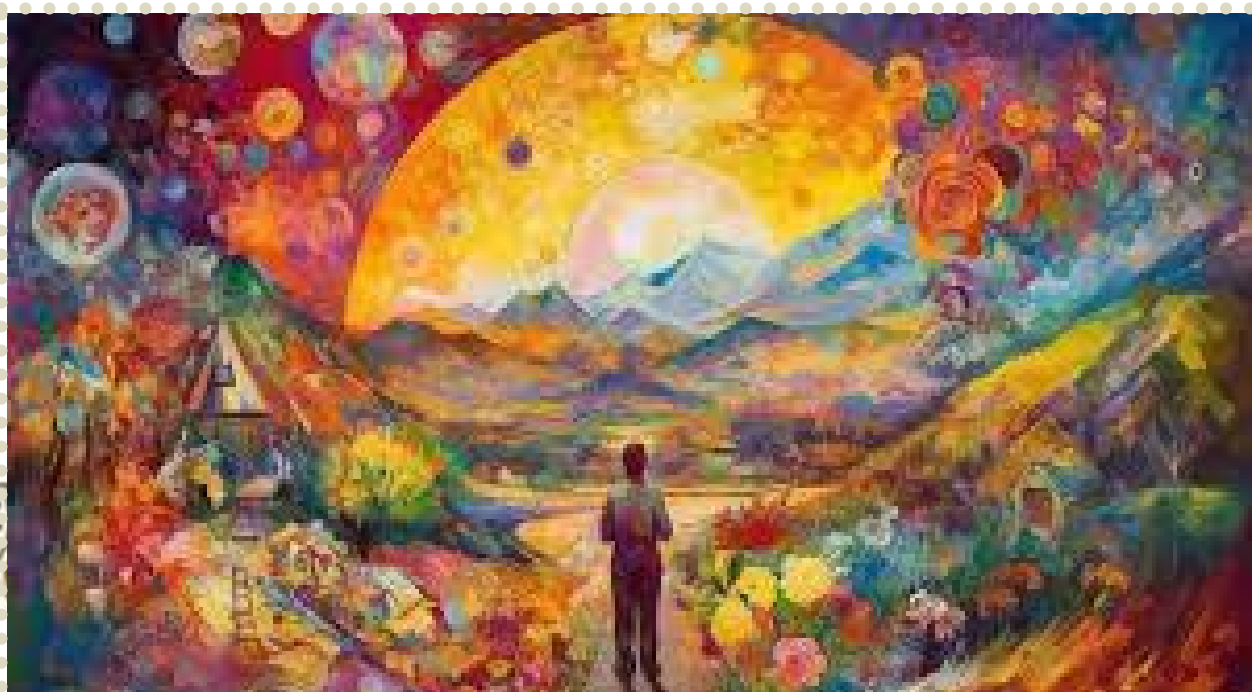
1. Я відчуваюся ... (назва почуття),
2. Коли (безособовий опис ситуації).
3. Чи не можна було б ... (бажані зміни в поведінці, ситуації).
4. А ти?

(використовуйте діалог-обмін думками)

*Для
нотаток*

Маршрут №9.
«Я – ти висловлення»

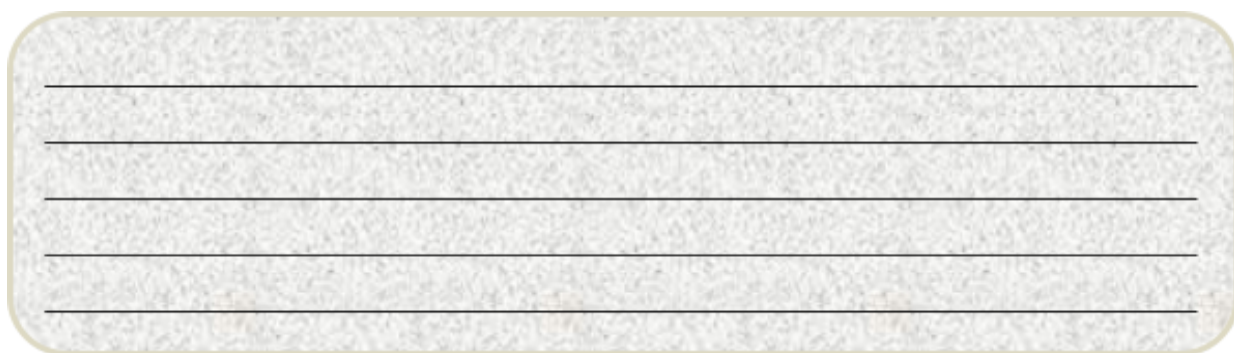
Маршрут №10. **«Малюю музику»**

Слухаючи музику Ф.Шопена «Меланхолійний вальс», уявіть, що вона зображує людину. Намалюйте її портрет олівцем або крейдою одного кольору. Поділіться своїми думками
(використовуйте діалог-обмін враженнями)

Для
нотаток

Маршрут №10.
«Малюю музыку»

Маршрут №11.

«Маю думку»

Оберіть власну позицію та обґрунтуйте тези власного виступу за висловлюванням «Життя – симфонія, вальс або й маленька п'єса. І, на жаль, диригента часто вибираємо не ми. Але кожен творить своє життя сам, вибираючи свій темп, розмір і свою мелодію...»

(використовуйте діалог-дискусію)

*Для
нотаток*

Маршрут №11.
«Маю думку»

Blank lined area for notes.

**Дорогі учні! Ваша подорож маршрутом за
новелою *«Valse melancolique»*
Ольги Кобилянської завершена.
Дякуємо за роботу!**

*Для
нотаток*

A decorative page for notes. The page is framed by a dotted line with ornate, swirling corner designs in a light brown color. At the top center, there is a small decorative flourish. The bottom half of the page is a light gray textured area with rounded corners, containing 18 horizontal lines for writing.